

**Ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit
van 13 december 2013, wat betreft de belasting op de spelen en
weddenschappen en op de automatische ontspanningstoestellen
(Parl.St. VI.Parl. 2017-2018, nr. 1663/1) – amendement Bertels**

juridisch advies

Op verzoek van de parlementsvoorzitter brengt de juridische dienst een advies uit over een amendement van de heer Bertels op het ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de belasting op de spelen en weddenschappen en op de automatische ontspanningstoestellen. In dit amendement stelt de heer Bertels voor om het lokalisatiecriterium voor de belasting op online spelen en weddenschappen te wijzigen.

Bevoegdheidsverdeling inzake de belasting op de spelen en weddenschappen

Sinds 1 januari 1989 is de belasting op de spelen en weddenschappen een gewestelijke belasting.¹ De gewesten zijn exclusief bevoegd om de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen van deze belasting te wijzigen.² De gewesten zijn bovendien bevoegd om de gewestbelastingen te innen en de desbetreffende administratieve procedureregels vast te leggen.³

De federale wetgever is bevoegd gebleven om (bij bijzondere meerderheid) de belastbare materie te wijzigen. Het Grondwettelijk Hof definieert de belastbare materie als "het element dat aanleiding geeft tot de belasting, de situatie die of het feit dat leidt tot het verschuldigd zijn van de belasting".⁴

Om te vermijden dat een belastbare materie (bv. een gokspel) in twee verschillende gewesten belast wordt, stelt de bijzondere financieringswet de lokalisatiecriteria van de gewestelijke belastingen vast. De belasting op de spelen en weddenschappen worden geacht gelokaliseerd te zijn op de plaats waar de spelen plaatsvinden en de weddenschappen worden aangegaan.⁵

De inhoudelijke reglementering van spelen en weddenschappen (voorwaarden, controle, ...) is een federale bevoegdheid. Deze aangelegenheid is geregeld bij Wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers.

Huidige regelgeving inzake de belasting op de spelen en weddenschappen

De belasting op de spelen en de weddenschappen is federaal geregeld in titel III van het Wetboek van 23 november 1965 van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB). Sinds de overheveling van deze bevoegdheid naar de gewesten, heeft de Vlaamse decreetgever diverse bepalingen van het WIGB die betrekking hebben op de belasting op de spelen en de weddenschappen gewijzigd.

Het aanbieden en spelen van online kansspelen in België is pas sinds 1 januari 2011 wettelijk toegestaan. In het kader van die legalisering legde de decreetgever een fiscaal ka-

¹ Art. 3, eerste lid, 1° Bijzondere Financieringswet.

² Art. 4, §1 Bijzondere Financieringswet.

³ Art. 5, §§3 en 4 Bijzondere Financieringswet.

⁴ GwH, nr. 44/2008, 4 maart 2008, B.6.

⁵ Art. 5, §2, 1° Bijzondere Financieringswet.

der vast voor de spelen en weddenschappen door middel van 'informatiemaatschappij-instrumenten'. Daarbij diende onder meer bepaald te worden wanneer online spelen en weddenschappen geacht worden plaats te vinden in het Vlaams Gewest. Bij decreet van 23 december 2010⁶ werd in het WIGB een nieuw artikel 43ter ingevoegd werd, dat luidt als volgt:

"Voor de toepassing van artikel 43bis, §1 [WIGB] worden de sommen of inleggelden geacht ingezet te zijn in het Vlaamse Gewest als de spelen of weddenschappen worden ontvangen via een server die in het Vlaamse Gewest gevestigd is of uitgebaat wordt."

Met andere woorden: wanneer de server die de spelen of de weddenschappen ontvangt in het Vlaamse Gewest gevestigd is of uitgebaat wordt, zijn ze onderworpen aan de Vlaamse belastingen op spelen of de weddenschappen.

Voorliggend ontwerp van decreet

Op 15 december 2017 besliste de Vlaamse Regering dat het Vlaams Gewest vanaf 1 januari 2019 zelf instaat voor de inning van de belastingen op de spelen en weddenschappen, de belasting op de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken. Het feit dat het Vlaams Gewest die belastingen voortaan zelf zal innen, werd bij decreet van 8 december 2017 bevestigd.⁷

Ter voorbereiding van de eigen inning werd de bepalingen in het WIGB die betrekking hebben op die gewestbelastingen gescreend. Deze oefening resulteerde in het voorliggende ontwerp van decreet⁸ dat ertoe strekt die regelgeving te herschrijven op maat van de Vlaamse gewestbelastingen en deze bepalingen meteen te integreren in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

Het ontwerp van decreet bevat geen wijzigingen inzake het lokalisatiecriterium voor online spelen en weddenschappen. Het huidige art. 43ter WIGB wordt mutatis mutandis overgenomen in het (voorstel van) artikel 2.12.3.0.1, §1, vijfde lid van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, en luidt als volgt:

"Voor de toepassing van het eerste lid worden de sommen of inleggelden geacht ingezet te zijn in het Vlaamse Gewest als de spelen of weddenschappen worden ontvangen via een server die in het Vlaamse Gewest gevestigd is of uitgebaat wordt."

Amendement Bertels

De heer Bertels stelt voor om via amendement het bovenvermelde lokalisatiecriterium te vervangen als volgt:

"Voor de toepassing van het eerste lid worden de sommen of inleggelden geacht ingezet te zijn in het Vlaamse Gewest als de ontvangen bedragen afkomstig zijn van betaalmiddelen waarvan de eigenaar geregistreerd is in het Vlaamse Gewest.

⁶ Art. 31 van het Decreet van 23 december 2010 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011.

⁷ Art. 31 Decreet van 8 december 2017 houdende bepalingen tot verdere regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren, diverse fiscale bepalingen, en de overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken.

⁸ Ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de belasting op de spelen en weddenschappen en op de automatische ontspanningstoestellen, *Parl.St.* VI.Parl. 2017-2018, nr. 1663/1.

Wanneer de in het eerste lid vermelde sommen of inleggelden bestaan uit een virtuele munteenheid die moet worden aangekocht, dan is de opbrengst de transactiewaarde waarvoor de virtuele munten zijn aangekocht via betaalmiddelen waarvan de eigenaar geregistreerd is in het Vlaamse Gewest.”

Ter verantwoording van zijn amendement stelt de heer Bertels dat de huidige regeling waarbij servers als referentie dienen om te bepalen waar de online spelen en weddenschappen plaatsvinden (en belast kunnen worden) te vatbaar is voor misbruik en ontwijking van deze belasting. In een mail aan de parlementsvoorzitter verduidelijkt de heer Bertels dat zijn voornaamste bekommernis is om te vermijden dat internationale spelers op die manier buiten het toepassingsgebied van de belastingen op spelen en weddenschappen blijven.

Commentaar juridische dienst

1. Lokalisatiecriterium is federale bevoegdheid

Zoals hoger vermeld is de federale (bijzondere) wetgever bevoegd om voor elke gewestbelasting het lokalisatiecriterium te bepalen. De belasting op de spelen en weddenschappen worden geacht gelokaliseerd te zijn op de plaats waar de spelen plaatsvinden en de weddenschappen worden aangegaan (art. 5, §2, 1 Bijzondere Financieringswet). De decreetgever is niet bevoegd om dit criterium aan te passen, maar kan indien nodig het criterium wel verduidelijken. Met de legalisering van online spelen en weddenschappen in 2011 zag de decreetgever zich genoodzaakt om het lokalisatiecriterium voor de belasting op online spelen en weddenschappen te preciseren.

Bij decreet van 23 december 2010 werd een nieuw artikel 43ter WIGB goedgekeurd dat verduidelijkt dat online spelen en weddenschappen gelokaliseerd worden in het Vlaams Gewest wanneer die spelen of weddenschappen ontvangen worden via een server die in het Vlaamse Gewest gevestigd is of uitgebaat wordt. De plaats van dergelijke servers is geen nieuw lokalisatiecriterium, maar wel een aanknopingspunt om te bepalen waar online spelen plaatsvinden en waar online weddenschappen aangegaan worden.

In het voorontwerp dat aan de basis lag van het decreet van 23 december 2010 werden nog twee andere aanknopingselementen naar voor geschoven om online spelen en weddenschappen te lokaliseren, met name de fiscale woonplaats van de speler en de fiscale woonplaats van de vergunninghouder. Beide aanknopingspunten werden door de Raad van State niet in overeenstemming geacht met het lokalisatiecriterium zoals vastgesteld door de Bijzondere Financieringswet: geen van beide criteria komt overeen met de locatie waar de spelen plaatsvinden.⁹

Conclusie: de plaats waar de spelers en aanbieders van online spelen of weddenschappen zich bevinden, is niet relevant om te bepalen waar die spelen en weddenschappen plaatsvinden. De online spelen en weddenschappen worden geacht zich te voltrekken op de locatie van de server waarop alle digitale gegevens verzameld en beheerd worden. De plaats van de registratie van de gebruiker, zoals voorgesteld door de heer Bertels, is niet in overeenstemming met het wettelijke lokalisatiecriterium.

⁹ Adv. RvS van 26 oktober 2010 over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011, *Parl. St.* VI.Parl. 2010-2011, nr. 778/1, 152. Zie ook Adv. RvS 48.822/2 van 23 december 2010 over het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (*Parl. St.* Br.H.Parl. 2010-11, nr. A-149/1, 8-9) waarin de Raad opmerkt dat de woonplaats van de speler als aanknopingscriterium om te bepalen waar de online spelen plaatsvinden “niet bestaanbaar is” met het lokalisatiecriterium dat door de Bijzondere Financieringswet is vastgelegd.

2. Buitenlandse aanbieders van spelen en weddenschappen buiten schot ?

Om een vergunning te krijgen voor het uitbaten van online kansspelen moeten de servers waarop de gegevens en de website-inrichting worden beheerd, zich in een permanente inrichting op het Belgisch grondgebied bevinden.¹⁰ Deze voorwaarde was voor de Raad van State overigens een argument om de plaats van de server als lokalisatiecriterium te aanvaarden.¹¹

Alle erkende aanbieders van online kansspelen in België, en dus ook de buitenlandse gokbedrijven, beheren hun online spelen bijgevolg op servers die in een van de drie gewesten gelokaliseerd zijn. De buitenlandse aanbieders van online kansspelen ontsnappen bijgevolg niet aan de gewestbelasting op spelen en weddenschappen, wel staat het hen vrij om hun servers te plaatsen in het gewest met het gunstigste fiscaal regime.

Luk Van Looy
Juridische Dienst

¹⁰ Art. 43/8. 1, §2, 3° Wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers.

¹¹ Adv. RvS van 26 oktober 2010 over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011, *Parl.St.* VI.Parl. 2010-2011, nr. 778/1, 152.